

ПАРТИНА АЖАЙДАЛ: тооцоон ба хуналта

УРАГШАА ХАРААТАЙГААР...

Эдгээр хоолой програмыг бодогчоор биеэлдэг хэргийг манай Хасуургайн советийн ажлаар хариуцаж...

Ушарна, Сабшалан, тарлаангай ургаса дээшлүүлж анхрал хэдий хандуулагда...

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

Хориодохи суун жэлий асари ехэ барилга болохо Байгал-Амарай түмэр замтай ба...

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ—ХАРИУСАЛГАТАЙ ХАБА

УЛААХА-АРАЛАЙХИД АМЖАЛТАЙ

Худал голын урда эрхэнд нагалай ургалан хүйс, нарын тужа соо Улааха-Аралай...

Улааха-Аралайн комплексн коллектив үбнэ тэмээт гүсүд хүрхээр бэлдэхэд хандуулагда болонхой. Тус фермдээ Бухатын, Матаар гарасын сабшалан даалга...

Мунөө энэ 377 үнэн хариулагдана. Эдг үнэндээ 17 наадамтай даалгагданах. Тинхэд үшөө 60 гужан нэмжээ асаргадана юм. Малайнаа үбэлжлэгээ Улааха-Аралайн коллектив хайнаар бэлдэнхий ороо. Үнэндий байрадахи молон шалуунуудыг хэлбэргэдэн шэлжлээ, 2 үүдэндий аханбариллагад, сонхонуудын шэлжлээ. Тугалуудай байра сагаадагма даулаагдай байна. Тинхэдээ электромолчанууд малай байр хууяагтаа нооогодого болоо. Бүхү юумээ түгэс боллоо юм.

Эндэ эхэ мал бүхнөө түл абажа түгжүүлээ, мүн тархайн алаш шэмэ дээшлүүлдээ талаар хараалагдахан түсүб, дабаринууд амжалтатай, урагштайгаар дүүргэгдэнэ. Тус комплексо жэлэй эхиндээ хошой бүхлээ 276 тугал абажа түгжүүлэгдэхэ байвал, мунөө 344 тугал абагда байна. Тинхэдээ тугаллаан үнээдээ сэг болзорнуудыг үржүүлэхэ худалмэриг хайнаар эмхидгэлэнхий. Тинхэдээ зоотехник мэргэжлэйд Гышлыма Чимтоова исууствени аргаар үржүүлнэ. Тугал үндэргээр эндэ 272 үнэн үржүүлэгдэ байнах. Улааха-Аралда...

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

ПРОПАГАНДИСТНАР БУРАНА

Экономическа нурулсалгай пропагандинтарай гурбан дүрэй семинар партиин обкомой Политическэ гэгээрлэй байшанда ноябриң 3-да худалмэрээ дүүргэбэ. «Амалта, арьбалаата» коммунист шэнжээ гэнэн курсар тэлэр эрдэм мэдээсэ дээшлүүлэн байна. Эндэ Улаан-Удэ хотын болон республиканы нурулсалгай пропагандистнарыг хамтаар...

Улаан буланда хаалишадай дүрүр хэйн ажалдай дүрүд тусхай самбарта бэшгэжээ үгэлгэдэнэ. Мүн эндэ хаалишадай социалист мурисоной гурим, худалмэриг үдэрэй дүрим аригтар бэшгэлэнхий, ханада үл-гогтой байхан харгана. Эдг үдэрүүдэд тус фермдээ механизаторууд хоолом болон зөлийн талаларгайг зөөж эхилэнхий. Улааха-Аралай хаалишад районий хаалин фермнүүдэй дундаа социалист мурисоной III нүвэргэтай дүргөөр хөрдхөд хуури ээлэнхий. Эндэхид жэлэй эхиндээ хошой үнэн бүриин дунда эрэгээр 1200 гаран килограмм үнэ хаанхай. Тинн энэхид арбалхн табан жэлэй хөрдхөн жэлдэ мал үдэхэ, тэлэнх ашгаш дээшлүүлэхэ түсүб, дабаринууд амжалтатайгаар бөдөлүжээ. КПСС-эй ЦК-тай майн Пленумий багталан СССР-эй Эдгэ хоолой програма болоогор дүүргэхэ хөрөгтөө өөлдөөнхө худалмэриг ороулна.

Мунөө фермын коллектив СССР-эй байгуулагдаага 60 жэлэй аларта өбө нэрэйгээ соологойрог утгахын түлөө бүхү хүсээс элсүүлэн ажаллана. Ж-БАДМАЕВ, худөө бэжигш, Хэнжэнгэ, Худанай совхоз.

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

Улаан-Удьян ширин сэмбл комбинатад үнөөч нийгэмд хөдөлмөрийн үнэ...

СИБИРИН ТАРЯНАЙ ХООЛОС

Сибирин үргэн дайдын гурбэйн хэргэ хубине тундра ээлдэг. Хэриг тэрэнэй табанай дүрбэн хуби газарын гэдэгдэгү юм. Тинимээ Баруун Евробиин болон Холбоото Штадуудай байгалийн байдалтай жэшээлдэ, Сибирин байгалиин ба сагай ургэн арга боломжо гурба дахин бага байна. Хэды илгавтайхан хэвнэ, эндэ баяншы, хайтаншы ороошон хуряагдадаг.

Энэ хойто ба урда хубидэй гэдэг дайдын гансал илгавтай байдаггүй, хэриг зүүн ба баруун хубидэй полинуудын өөр өөрийн шинжтэй. Заримдаа энэ нутагта газаргүй элдэб хурьтэй болон сагай үл-ригтай зононууд хүршлэгдэ. Жэшээнь, тэрэл Умско об-ластени харжаа үсэе. Казахстантай хүршлэгдэ тала, урда хубидэ ойтой тала, хойто гэдэгэн ойтой тала болон тайга гэдэгэн дүрбэн зона боложо, байгалийн байдалаар тэрэ хубиарна. Шинг ноитонтой эм-жээгээр, хэлүүн тийгөөрөө тэдгээр булгадаа илгавтай. Тиндээ энэхид газар дүйлдэе ба сагай урлардыг тарвама-тай хуудэ аажмын ургал-нууды болон сортууды бий болгохо талаар энэ бүриин олол аргагүүд хэрэгтэй боло-но. Сибирин бэшэ област-ниудта ба хэйардуудта бэлэл илэрхүү байдал ажаглахэр. Өөлдөөнхө зонин тархан ажалда таармажтай зохид олол арга зохиохо гэнэн асуу-дал дээр эрэмдэт болон мэргэжлэд худалнэ.

Эртөн эрэнх ган гасуур боло-дог. Хэды тинимээ хэвнэ, хэриг табан жэлэй туршада орооно тархайн ургаса хоёр дохин дээшлээг, гүрнэдэ тарха худалгадаа 4,4 дахин эхэ бол-нолон байна. Жэлдээ дунда эрэгээр табэ миллиондоо дээ-шэ тонно ургас хуряагдана. Хоёр дахин эхэ ургаса абата-даг болохын тула хурьтэ ур-буулууг хаялгада олол арга бэжүүлээ, хубилтанууд болоо. Юрын анзанын орон-чкэ просперээр газары хад-галжа, ашглана. Мүн үл-таралан иршлэн хамгаалха талаар ой модоо эхээр тархи эхилэнхий. Ингээж Кулуудинска тала ой модотой дайда болон-хой. Сибирэй үлүүрнн олоннууд үргээр хэрэглэгдэнэ. Кулуудинска талае ула-

СССР АХА ДУГАРАДУУДАМ 60 ЖЭЛ БАТА БЭХИ НЭГЭДЭЛ

АНАП нэгэдэмд

Федерациялы социал-түрэн байгуулгандан айнаа хойшо Советск Союз бодон республика бүхэй гатаглан замые 60 жылдай орой дээрнээ арбын дарагдан. Белоруссин ССР хадаа социалист гүрэннэй байгуулгандан ирминин байхан. Табаршагй бата ханг барисаатай, аа дүу ёһоной совет бүлэ бодоон ССР-эй бүхи ара-

туһада, харин Белоруссин-бүхи оройной аша туһада худална гээш.

Эбтэй эсэй совет бүлэ дотор кадрнуудаараа, үйлд-бэрлингөө дүй дүршлөөр, зохиох ажаалтайгаа тулгалтануудаар халан абсалгалта эршэмтэнээр сар үргэлжэ болжо байдаг. Ийнхээлдэ, Новоселон гэжэ валду гурото нефтехимийн мантан томо предприятиеин барилгада оройной бүхи

дото олоо доход 2,7 дахин, хэрэглэмжн ныгын фонд — таба үлүүтэй дахин эхэ болоо, харин энэ фондоо хэгдэдэг түлэри ба хүнгэ-лэтэ хүн бүхэндэ хүртгосын талаар жэлдээ 416 тү-хэригтэ хүрөө.

Тэр байна барилгын делн-сэ айнабар эхэ. Дайнай хүлээлхүн үе соо 125 мил-лион дүрбэлжон метр тал-майтай гур байранууд ашаг-лаглада тушаагдаа. Ондоо-гоор хэлэбэл, 1 миллион-400 мянган хүн зоной ака-нуудаг мүнөөнэй Минск шынги зургаан тимэе гурод барилдahan болоно гээш.

Имагтал арбадаа табан жэлэй ахиннээ хойшо хоёр миллион үлүүтэй хүнүүд гэр байрындаа эрхэ байдал най-жаруулаа.

Имарше совет республина мэтэ, Белоруссин оюун бо-долтой тон байн арга бо-ложотой, олон эмхи зур-гаануудтай юм. Малай орой-доо, мун хэдын арбад бу-сад гурнуудтээ худалжа олон тоото мэргэжлэтэднэ 33 дээдэ хургуули, тэр тоодо 3 университет, тус-хай мэргэжлэтэй 136 дунда хургуули бүлджэ байдаг. Гушаад оюундай эхин ба-гаар минни түрэл гурото «Гомсельмаш» заводой ба-рилдажа байхада (тинхэдэ гол электростражээр худ-далоо хэм) барилгашадай дунда тагсанха хэ хүн — барилгын начинник дээдэ хургуултай байхан. Мунөө республика дотор дипломатой миллион үлүүтэй мэргэжл-тэд хүлээдэг юм.

Эдэ бүтээгэ барилтанууд тоонууд, тусууд олоо малай тулгалтануудай юм. Гомсельмаш заводой ба-рилдажа байхада (тинхэдэ гол электростражээр худ-далоо хэм) барилгашадай дунда тагсанха хэ хүн — барилгын начинник дээдэ хургуултай байхан. Мунөө республика дотор дипломатой миллион үлүүтэй мэргэжл-тэд хүлээдэг юм.

Эдэ бүтээгэ барилтанууд тоонууд, тусууд олоо малай тулгалтануудай юм. Гомсельмаш заводой ба-рилдажа байхада (тинхэдэ гол электростражээр худ-далоо хэм) барилгашадай дунда тагсанха хэ хүн — барилгын начинник дээдэ хургуултай байхан. Мунөө республика дотор дипломатой миллион үлүүтэй мэргэжл-тэд хүлээдэг юм.

СҮЛӨӨТЭ ГАЗАРАЙ СҮЛӨӨТЭ ХҮНҮҮД

И. Е. ПОЛЯКОВ,
*Белоруссин ССР-эй Верховно
Соведэй Президиумэй Түрүүдэгшэ,
Социалис Ажалай Герой*

дуд ба арад үндэстэн ам-алан туйлалтанууда мунөө омогройлтойгоор дур-м хаража байна бишуу.

Энэ ойн байрта бидэ, бе-лорусууд, амар ажал хэр-түдээр эржэ байнибидий Геройнотой. Минскдэ Ис-лэй ордон ба «Летан мели» баруудадаа, нүхэр Л.И. Бренжон ингэжэ хэлэв: «Совет Белоруссинн, тэр тоодо нинхэлэ хотынсканан гуйлалтанууд — Ленинскэ национальн поли-тикин бодото бөөлэй, соци-ализмын эрхэ сүлөө олго-ног арад зоной сэдьхэл бо-лоной зохиохыг шинэжэйтэй бахард мүн».

Белоруссинн промышлен-ностин гаргадаа продукция оройной хилнээ хоолоо сагуур алдаршанхай. Рес-публиканын индустриальнэ пилэ шарайе алдар сууда ирхан транпортууд ба эхэ шаага самовсалууд, «Бел» программна милооодо-лой «исгал» олодог ста-билит ба автоматическа ли-нейн нефть буилуудын продукция ба калийна индустриальнэ, электронно комплекси машинанууд ба электротехническэ зүйлүүд, мезиэроууд ба мотори-ккууд тодорхойлдог эл.

Түдэй үедэ промышленн-д үйлдэбэрчин хэмжэйн до-лон жэл бүри хоёр дахин эх болодог байба. Манай предприятиенууд оройдоол архаан үндэрт тураа соо байн — урда тээхи бүхи 1840 онойхин шээхэн бү-хын мунөө гаргадаг бо-лоно. Индустриальна та-ларга тулхайл хангта Рос-син дотор Белоруссинн бай-лал бүришье наа оодгуйн байхан. Хүн бүхэндэ хүртгэ-лэйтэй шалахтай бабарбал, бидэ доторхи дунда зэргын жэлдээ орходоо 1913 он-доо тэрийн промышленност 3 дахин бага продукция, ма-шина бүтээлгын продукция — 12 дахин, харин электрэннэ хуэс — 15 дахин ба-гшар үйлдэбэрлэдэг байгаа. Эбэл эндээ гэгээлгын заг-ий хэзарэ гэлэн шоро муу-тай ойлгомжо бин болоо ха. Социализм энэ бодомжын үндэһөөрнэ үгы хээ богуу.

Эбдэ, белорусууд, өөһ-дөжөө хүсөөр, арга хэрэг-лүүдээр иним хүсүн тү-ндэр промышленност бай-лал шалахтай бабарбал, бидэ доторхи дунда зэргын жэлдээ орходоо 1913 он-доо тэрийн промышленност 3 дахин бага продукция, ма-шина бүтээлгын продукция — 12 дахин, харин электрэннэ хуэс — 15 дахин ба-гшар үйлдэбэрлэдэг байгаа. Эбэл эндээ гэгээлгын заг-ий хэзарэ гэлэн шоро муу-тай ойлгомжо бин болоо ха. Социализм энэ бодомжын үндэһөөрнэ үгы хээ богуу.

союзна республикануудай гурбан зуу гаран предприя-тиуд, Москвай, Ленин-град, Новосибирскын ор-гондоо шахуу промискин хог-нолжон хабаадлаасаа хөн. Иймэрхүү жэжээлүүд олон. Бөөлөөнгоо элээхэндэ Ве-лоруссинн хуэи мянгад амалшад Байгал-Амарай тү-мэр замтай барилдаа, Си-биринн нефтер байн райо-нуудые ашаглатала. Рос-син Хара хурьһөгүй нота-гудые шинэдэн хубилгал-тала, «Атоммаш» бо-домжолдо хабаадлаасаа, мун эхэй газар ашагалаада, КамАЗ-ые барилдаа, Та-шкент хэргээн бодохоодо туһалаа хөн. Белоруссин Лит-вайн, харин ажалша олоо тоото коллективнүүд — бу-сад союзна республиканын дунда коллективнүүд мун-сэдэг юм. Энэ хадаа хоёр талада ойн бодо аша туаа хүртгэлэй шуу.

Манай колхоз, совхозууд хүдөө ажыхын томо предпри-ятинууд болоно. Белорус-синин урдан хушгунууд ашуу байхан газар бүри нал бо-лотор гоктарай ара-шамай долоон контер орооно гга-дэг байхан. Мунөө болохо-до орооно ургамалуудай ургаса гурба дахин дээшлэ-хэ. Хэдэн зуугаад ажыху-нууд 30—40 центнер, бүри-ше дээшээ ургаса абадаг юм. Худөө ажыхын гол хал-бары — мал ажал эршэм-тэйгээр хүргэнэ. Томо фер-мүүд ба комплексенууд хү-нэй продукцияг дүрбэнэй нэгэ хуяйнаа эхье, тахайн мяханай гурбаанэй нэгэ ху-яине, мун гурнайд тушаа-галга бүхи үндгэ бо-лдоно. Малай тоо колгой са-г үргэлжэ олононо.

Эндэ бололон хубилгал-та-нууд илангааа тообсоо По-лесьендэ харалдана. Мил-лион үлүүтэй гектар газарые шарнууланай эсэтэ ур-дан халдажа маргалаша-нан, үжэриг намаг налхин ба будан мананай уларга-жа байхан хизаар мунөө та-жээл болдхалгыг ба нол-ажалыг хүржөөлгын гол ма-тар болоно. Гливинос-во-лострой гэжэ гансахан со-юзна глазын бүридэлдэ 15 оройноо хүдэнэ. Польсые Белоруссинн шэнэ газар гэ-жэ бүрэлдэби. Энээрээзэ имагтал эндхи үргэс үнд-сэтэй худэлэри олосон тэмдэглэхэе ханна бошдо-но, мун энэ худэлэриндэ бу-сад республиканыудай тус-лээгээшдэй тон элэхити-гээр хабаадсадагыг, тэр-ошөлүн Польшын газар ашагалада КИСС-эй ЦК-гай, Совет правительствын хандуудаг удаа шарныг олосон тэмдэглэхэ хүс-лэгтэйби.

Оройнойн экономика хуэс шадал нэн түрүүн ба гол түлэз арад зоной хуу-дал байдал сар үргэлжэ най-жаруулагдаа зорюулагданхай гээш. Хүүлэй хорбод ислэй тураа соо республикын хүн бүхэндэ хүртгэсэн талаар бун-

Василь БЫКОВ: БААТАРШАЛГЫН ЭХИНИ

БЕЛОРУССИНИ ОЙ МОДО-ной гүн оборто хоргодо-фон бишкын хуторые дайн дажар аюултэ далаараа хал-тэ дайраһан шэнги хэм. Га-шуудалта тоологон, туршал-ганууд болон илалтанууд үшөө хүржэ эрээдүй байгаа. Зүгөөр Эхэ орондойнай үйлэ-гэй тохолодоод байхан юм. Нэгэше хүн энэ үйлэ гайн тоироод үнэргэһын хүлээ-гэдэ хуэе, хажуу таладайн байха эрээдүй байга, байжа-ше шалахтай хэн.

Энэ мэдээжэ гуройнууд тухай бэшэ, харин деревинин жириай хүүндэ тухай по-вествэ юм, гэжэ уран зо-лшоод хөөрэнэ.—Тэдэр тон эхэ юумэ тээжэ гараа, бага бэшээр зобоо, тулаа, зүгөөр оюондөгөө хэрэгтэй үнэн зүб байһанда минута сооше мэр-тагүй, бэрхшээлтэй хатуу-сага амн нөлөө үгөө ха юм.

Энэ повествэ соогоо ард зоной харуулан оюун бодо-лой баатаршалгын эхи үндэ-һынэ шинэжэлэй дуран хүрөө бэй.

Дайн хадаа Белоруссинн уран зохоллоодо онсо тэмэ болоно. Республикынай дүр-бэлжэ хүн бүхэн алулаа, имгелтэ гүшан жэлэй үнэргэ-һэн хойно дайной урда тээ

хууһан хүн зоной тоо хүсэг-дөө гэжэ хэлэхэдэ, юрэл тоонуудые дурдана бэшэби. Энэнай арад оной гай га-шуудал гээш. Энээн тухай уран зохолшо хүнэй хөөрэн-гүй байхын эрэггүй Тиммэ-һэ «Минск шэллэлэ» гэжэ Я. Мележэй романа, А. Аде-мовинай, В. Колоснэй, Брилинн номуудай гарангүй байхын эрэггүй байгаа бишуу.

Дүшэ шагуу жэлэй сада тээ болоһон үйлэ хэрэгтэй тухай домоглохо зураа, эс-рэгтэй литература, ябаа сэр-бэше, мунөө болотор мунөө үешм ухажтай зандаа байһар. Ушэр имээшэ уялгада үнэн сэхэ байха, ариун эсээр, эрэлжэ зоригтой байха, тү-рэл гэгэртэй үйлэ гайн то-холодоод байхеда амн гэжэ үгэхөөр бэлэн байха бэлэн уг зорилганууд хэтээдэ мун-хэ ха юм.

Мунөө ажабайдал ба үлээ тухай асуудал ганса хүнэй гүй, өлө арайды урда бэшэ, харин бүхэй ажилда оюундэ урда табиглана гэжэ хүнүд ханжаа абаха ёһотой. Эрх-хүн сэдхэлэй, амери занша-лтай ариун үндэр гол ёһо-нуудаа улэмжалан, тэрэни-шидхээдэһэн литература туһа хүргэжэ эсгээгэй.

БЕЛОРУССИНИ ССР-НИ
МОГИЛЕВСКО ОВЛАС-
ТИНИ «РАССВЕТ» КОЛ-
ХОЗ ДАЙНАЙ ХҮҮЛЭЭР-
ХИ ЖЭЛНҮГДТЭ ЕХЭЭР
ХҮҮЖЭЭН АЖАХАЙ ЮМ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: МЫШКО-
ВИЧИ ТОСХОМ—К. П. ОР-
ЛОВСКИНИ НЭРЭМЖЭТЭ
«РАССВЕТ» КОЛХОЗОЙ
ТУВ БУУСА.

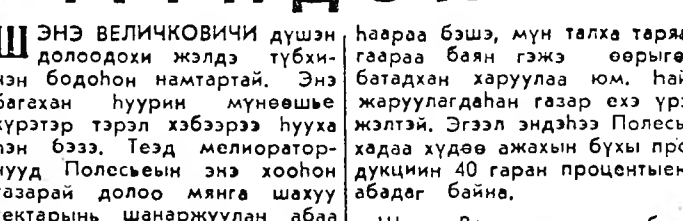
ГУРБАДАХЯА МҮНДЭЛБЭ

ШЭНЭ ВЕЛИКОВИЧИ дүшэн долоодохи жэлдэ тухи-нэн бодоһон намтартай. Энэ бөгөөхэн хуури мунөөше хүртээр тэрэл хэбээрэ хууа хүн бээ. Тэдэ мелиторатор-нууд Польшын энэ хоохон газарай долоо мянга шахуу гектарын шарнуулан абаа ха юм. Тингэжэ «Прогресс» гэжэ совхоз—хатагданан гэр дээрэй олохон ажыхинуудай нэгэниин бин болоо бэ-лэй. Дээрэһынэй паспорт дээ-рэ нотагай наһатайшуул гур-бадхья мундэлһэн гэрэһын элэглэлдэ багтай болобо. Тэрэнь 1978 он байгаа. Тинхэдэ тосхойн хуури газар тээ са-гаан ба уланг хилринсээр ба-риһан хоёр дахр эрнүүдтэй мунөө үешн гуротон урган бодоо бэлэй. Мунөө 280 квар-тира эндэ бин. Табан жэлэй эсэс бажар дурбан зуугаад болохо хэрэгтай.

—Хүүлэй дүрбэн жэлэй хуа-саа соо Шэнэ Великовичи нотагай хүн зом дүрбэ дахин олошооро,—гэжэ совхозой ди-ректар В. Бондарь хөөрэнэ.

—Польшеһе дэбхээн хуажаа-хэдэнай манда бүхи оройной туһална.

Совхозой залуу коллекти-ган гасуур жэлдэ түрүүшын шалгалта дабажа гараа хэн. Район дотороо эгэл баан ур-гасаа—гектарай, 30 центнер орооно тарга хурьяага. Мунөө наһа үчистөгүд дээрэлхэ 48 центнер абаба. Солигорско район гансашье калийна да-б-

нараа бээ, мун талха тарг-аараа баан гэжэ ооргогөө багданан харуулаа юм. Най-жаруулагданан газар эхэ үр-жэлтэй. Эгээл эндээшэ Польше хадаа худөө ажыхын бүхи продукциян 40 гаран процентинь абадаг байна.

Шэнэ Великовичидэ бүхи ноумэн бин. Хүүгэдэ саад ба томо хуруули бин. Гурбан мишкэвичи өмөлуудай хэр-эргэлжэ хангадг байшантай, стоголовтой ба гостиничтай худ-далда наймөнай түбэ хүнүүд орожо эхилбэ. Даб дээрэ ган-сал юумэн—Солей байһан дурдана. Тээшеһе уужам сөлүү, гоё найхан байһан ба-ртажа эхилэнхэй. Ушар та-гада «Дойна» дугага Иван Петеринин дуулахаан, «Го-пөл» хатарар Иван Оприн-енкин хатархаан өшөлөшө гөлдө байшантай энхлэнгэ үшөө нэгэ хүсэл бодохо холбодог юм. Тэрэни томо гэгэһин томо гоёойтой, тэрэн дээрэ Хатынинн хонхондуу ба дай-най хүүлээр хүнүүдэй хууан землянканыуд, хүршэ шалт-хэдэнай дээдүрхи түхээрэлгэ-нууд зурагдаһы гэжэ тэдэрэ хүсэдэ. Ушөө тинхэдэ—өөһ-дын нотагай мундэлһэн гур-бан үндэрүүд илһилдэгэй.

В. ПОБОВО,
И. ХИЛЬКЕВИЧ,
ТАСС-эй корр.
Новые Великовичи,
Минскэ област.

ТОО, БАРИМТАНУУД

Оройнойндэ Гурюун хилнээ зургажэ 650 километр, дунда гурбаа уршама 560 километртэ Белоруссин ниймэдэг. Советск республиканыудай дунда заарангаа талаар зурга-дам хуури — 207,6 мянган дүрбэлжэн километр, хүн зо-лшоодо тоогоор табудахи хуури эвээдэг, 9,800 мянган хү-нүдэй юм. Республика дотор 80 гаран нациунд болон орой үндэстэнтэй түлөөлгөһэд ажаһуудаг.

Мунөө Белоруссинн промышленност революциын урда пилдэ орходоо 235 дахин эхэ продукция бүтээдэг. Харин өдгөр тоогоо хонхой хуасаа соо дайнай урда тээхи до-тын оной тусун дүүрээрхидэг. Тэрэ хадаа бүхи ором до-тын гаргадаа химическэ утануудай 21 процентэй өхү-дэ, тракторнуудай 14 процентэй, дүрбэлжэ моторчил бин-дэ, болоодохой велосилдэ ба металл отолодог станосне, приборчил, холодильник бүхэнишэ, арбан хоёрдох телевизион, хордох ашаачай автомобиль бүхэнишэ гаргадаг байна.

Октябрийн революциын урда тээ байхан 667 мянган олоон, модон пласууд Белоруссинн худөө ажыхы техник үндэстэй хууришэ болодог байлан. Мунөө республикын

тарналдан дээрүүд 120 мянган шахуу трактор, тарга хур-даа 30 мянга тойдор комбайнууд, 70 мянга үлүүтэй аша-най автомобильнууд хүдэлнэ.

Союз дотор абадаа үләннай дунда зэргээр дүрбэнэй нэгэ хуяга, хартгахын 14—16 процентис, ту ба мянган зурган процентис Белоруссин үрээдэ юм. Арбадай табан жэлэй тураа соо худөө ажыхын продукция авалгын жэл бүри шуд дунда зэргын хэмжээн 15 процентээр эхэ болоо. Хэ-дэн зуугаад колхоз, совхозууд эхэл бүри гектарай 40 цент-нер ба бүрише эхэ орооно тарга абадаг болонхой.

Гитлерогүүддэ Белоруссинн 209 гурот ба районно тү-бүүдэс, 9,200 худөө тохон ба хуруунуудыг хандарган, галдаа хэн. Гурба миллион шахуу хүнүүд — республикын хүн зоной үрбайтай нэгэ хуягаа өхөнхө — гэр бажаруй болоһон байгаа. Бэжонжин болзор соо байхай урда гэжын ишээн гэр байранууд барилдahan юм. Мунөө худэлэриин нэгэ минута соо республика дотор 30 дүрбэлжэн метр тал-майтай гэр байра ашагалада тушаагдаа.

Д Революциын урда тээ арбан белорус бүхэнэй найма-нишэ унаша шаахагуй байгаа. 1981 оной эсэс багта хүн зонийн 81 шахуу проценти дээдэ ба дунда хуруунуудай байхан. Республика дотор 3,7 миллион хүнүүд элбэй ян-зын хуралсалаа хабадуулагданхай. БССР арба мянган хүн зондо студентүүдэй хүртэһин, тоогоор ФРГ-с, Францис, Италис, мун хужэһин бусад зарим капиталис ороннуудыг ажижа саранхай.

Д Врачнуудай болон медицинскэ дунда мэргэжэлтэй ху-дэмлэрээшэдэй тоо республика дотор жэл бүри тухайла-хад 2,7 мянган хүнүүдээр олошоржо байдаг. Болонциунууд-та байдаг шэрэгүүдэй тоо 2,8 мянгар олоон болодог. Зүг-рөө хангаһын бүхээдэлхэм эмхин мэдэһэй ёһоор, Бело-руссида үхүүбүүдэй наһа барала дэлхэй дээрэ эгээл үсөөн, мун эхээрүүдэй ута наһа наһалаһын дунда зэргын хэм-жээн эгээл эхэ юм.

Д Республика дотор уран найханай самодеятельностиин 60 мянга тойдор коллективүүд хүдэлдэг. Тэдээр миллион үлүүтэй наһа дургатайшуудыг хабадуулаа юм. Репетици хэхын тулада тээдэндэ 6,327 клубууд, голтой байханууд ба ордонууд сценээр болон гэр байраа үзэжэ байдаг. (ТАСС).

ТУРЫН НАЙХАН ХАНА

Харгашыне, зунда-ше намгарашыне рес-публикын ТАСС-нууд хоохон байдаггүй. Могилевский гэр-лэлэһин орондоо орооно.

Турын найхан гол тоо ав-томобильнууд энэ оронд тээ-шэ хойно хойнохоо хуба-рилданад. Лөмж утананай заводой мэдээжэ худэлэри-лэше, Социалис Ажалай Ге-рой, гуродоной Советей де-путат З. Бондаренко шэнэ анд бүлэ бологошье, тэдэ-най түрэлхид болон ханна-рыс үнэн сэдхэлэй байраар угтана. Энэ эхээрнэ орд-ондоо ходоодо урлагд юм. Инадааба гэхэд, үлдэй ну-хэдэй зүржэ сэдхэлдэ олон жэлдэ хауудадар, тэдэ-һы ушр жаргатаа дэрэе бүри омог байдаг. Дур-бэлжэн болгонсоор гүнү-дье Зинанда Васильевна хэ-дэгэ шүү.

Ордонон нүмэгээр орой доогуур турын маршин жаб-халанаа хүжэм ээдлэн. Хулан сэлгэджэ, алаай бо-лго дээрэ гэрлэгэдэ харат-даба. Тойроод — түрэлхи-днын, хани нүхэднын.

Та хоёр найн найхан дурдэ сэдхэлээрээ, хоюулан

реп басагыл Эстона Золота-рескаа орд үрийн Зубко-вой наман болобо. Хаана-ше байгаа наа, хамагуу—Грузида гү, али Россияда, Белоруссида гү, али Украин-нада — залуу бүлээнүүд олошорхол байха бишуу. Тэ-дэндэ хаа хаанайг омог ба-ртай оайха, хаанашье сү-сэн ухаатай, хэдэр гартай залуушуул хэрэгтэй ха юм.

— Тура бүхэн өөрнэй лэ гуримар тэмдэглэгдэг гэ-шэ, — гээд, Зинанда Ва-сильевна хэлээшэ дүлгэбэ. — Зүгөөр нэгэл өчэ занша-лые Могилёвто залуу гэр бу-лэ болондог ариун наһи-наар сахидга. Тэр бүлэ бо-лонгон тухай бүридхэлдэ оро-ноһонгоо хүлээр тэдэрэ Совет засагай түлөө тэмсэл-шэдтэ бодоһондоон хүшөө-гэн дүрбэдэхи мүнхэ—галда сэгээгүүдэ табигал юм. Энэ моменттэ СССР-эй байгу-улагдаар ойн байрай 60-дан жэлдэ горитой эгээл түб газарта бодохоодоо хэн.

Н. НАЗАРОВИЧ,
В. ЯРНОВСКИНИ,
ТАСС-эй корр.
Могилёв.

БААТАР ХУБҮҮДЭЙНГЭЭ ДУРАСХАЛДА

БРЕСТЫН НАНГИН ГА-ЗАР ДЭЭРЭ ХҮН ЗОН ОГ-ТОШЬЕ ТАЛААДАГАГҮИ. БРЕСТЫН ХЭРЭМБЭ БАА-ТАРЛНГААР ХАМГААЛ-БАН ТҮҮХЭ СОВЕТ АРА-ДАН ДУРАСХААЛДА ХЭ-ТЭ МҮНХЭДЭЭ УЛЭХЭЛ. ХОРИН ТАБАН ЖЭЛЭН

ТАСС-эй фото.

ПАРТИИН ЗААҮАН ЗАМААР

Смоленскь областин Глужово тосхондо түрэлэн Петр Афанасевич Буланов 1913—1922 онуудад Улаан-Удэнь ажаллаа. Ленин киний Врангелин удирдлын сагаантануудыг бута сохилсон юм. Тинхэд Эрхүүгийн областин Балаганска райондо уддын Тархай Тарасович Михайлов нодрал байгуулыг усадхаа хэрэгт элбхитэйгээр хабаалдсан алдартай. К. К. Селетин, И. И. Ронис гэгшэд долоон хэрэгүүдэй Министртерэйн худалмэрилэгшэдэр үнн удаан хүдэлэн намтартай. Г. В. Ялышев, В. В. Рыбинский Улаан-Удэь станцин түмэр харгын деподо олон жэжэй туршада ажаллаа. Тэднэр бултаадаа хара баганаа ажаллагнаа намтар эхилэн, амарыг бүрхэвэл, жэжэй худалмэрилэгшэдэр, жэжэй суухаах орто мэндгүй хүдэлэн байла. Партиин ветерандуд хоолодо, бүхн тургу хэрэгүүдыг үүсэн, тэднэй бодото дээрээ бэстүлэгдэхэ хүдэлэн үнн зүрхэйлэн тэмээ, мүнөөшье эх хүдэлмэри ябуулаар.

Соо ажалай бүтээсэ дээрш, дүхлэх түсэб 100,5 процент дээр хүргэдэг. Тинхэдэ район барилгын, транспортин эхилүүд байгуулагдаа. Идэ дононой энгэрхэнд орхоодо амжалтатан ийн ажаллаа. Мун районий ажаллашад КПСС-эй ЦК-ий майн (1982 он) Иланумай шиндхэбэринуудыг бэстүлэхэ ябадалда өмбөдүгөө хубитыг оруулжа байна гээд нүхэр Н. М. Нытин онсолбо. Мунөө эндхи ажалла коллективүд хоср айсай ажалууха 130 гэр хүдөө нотагуудта бодхоого байхтай. Мун ажаллашад Эрхүүгийн, Онохойн совхозуудта 190 гектар газарта канустуа ургуулжа, баян ургасаа суглуулаа. Тэршээр 500 гектар гектарай хартааба малтагдаа.

Районий ажаллашад СССР-эй байгуулагданаар 60 жэжэй оло утуулаан, оролдоо сотоогоор, хүсэл зорингойгоор хүдэлжэ байныг элбхитэйгээр үдэн үдэн ветерандудтай, энд сугларгалташад зүгөө халуун арга ташалгаар утгагдаа. Тэд энхлэе бургуу бэшэ ха юм. Мунөөдэрэймай ажаллашадтай хн табигшад тэднэй тэмээн үйгэ хэрэгүд саашаа бая найдамтайгаар үргэлжэжэ хүдэлжэ байна гэж онго. Оргохоодо, бараа алыга ташалгаараа мэдүүлнэ бшуу. Партиин ветерандудта тэмдэгүүд, КПСС-эй гэгшүүн ба партиин гэгшүүнд кандидат бололшоото партиин документууд баруулагдаа.

Ленин багшын байгуулан партиин гэгшүүн болохоодо, В. П. Ленинэй заанан замдар урганаа дабылгадай гэжн майллада юмхаа олохтойт, — гэжэ нүхэр Селетин үгээ түгэхээн байна.

ХИЛЫН СААНАНАА СОЦИАЛИЗМ БА ЭБ НАЙРАМДАЛ ТАНАРШАГУЙ ХОЛБООТ ОЙ

Агууэх Октябрийн социализм революциин 65 жэлэй онтой дашарамдуулан, Кремль соо болоһон уулзага дээр КПСС-эй ЦК-гай Генерална секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгш Л. И. Брежневэй хэлээн үгэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэгшүүн, СССР-эй оборонин министр Д. Ф. Устиновай Улаан талмай дээр хэлээн үгэ, Москвада болоһон сэргэй парад болон ажаллашад жагсаал бүхн дэлхийн арад түмэнэй анхарал татаба. Шахарду шанаа байдалыг хүлэрүүлхн, буу эбэсүүгүдыг хуралхын түлөө, эб найрамдалыг бэхилүүлхн ба ядера дайнай аюулыг зайсуулан сарахын түлөө тэмээхээр СССР-эй шиндхэй байныг гадаадын орунуудай хэлбэл, радио болон телевизин олон тоото шанжэлгүүд, тайлбарнууд соогоо тэмдэглэнэ.

Ядера дайнай аюулыг зайсуулан сарахын тула шахарду шанаа байдалыг хүлэрүүлхн, буу эбэсүүгүдыг хуралхын түлөө Советскэ Союз саашаадамыг тэмээхээр бэлэн байнаа. Шанжэлгүүд бэлэн байнаа. ГДР-эй «Нойе Дойчланд» газетэ бэшээр, «Сэргэй абуулануудыг үүдхэмэ нэгдэлгээт Совет гүрнэй хүтэлбэрлэгшэ» газетэ бэшээр, «Эб найрамдалыг бэхилүүлхн» гэжэ газетэ бэшээр, «Социализм ба эб найрамдалтай танааршагуй холбоотой байныг арад түмэн элээр

Агууэх Октябрийн социализм революциин 65 жэлэй ойдо зориулагдана сэргэй парад болон ажаллашад жагсаал тухай Синьхуа агентствын Москвада дабана мэдээлэе Хятада «Джэньминь жибао» газетэ тольбо.

КПСС-эй райкомой нэгдэхн секретарь Н. М. Нытин энэ баяр баясаланта уулзалтыг нээжэ. Советскэ Союзай Коммунист партиин гэгшүүнэй үндэр нарые 50 жэлэй туршада үнн сэжэр сахна, хамгаалжа яогашадай баян намтарнуудыг шүлгэн нагад хэлээн байна.

И. М. Нытин ажаллашад ажал хүдэлмэри тушаа сугларгалтада элбхитэйгээр, районий предпритянууд товарн продукция худалдаха 1982 оной 9 харын даабарине үлүүлэн дүргэ гээт тобилоон мэдээлэб. Мун энэл сар

Угэ хэлээн Т. Т. Михайлов, П. А. Буланов гэгшэд аха үгэнийгөө баатарин хэрэгүүдта үнн сэжэ байхыг элбхитэйгээр уриалаа. Коммунист бололшоотой зүгөө хэдэн залуучуул үгэ хэлэхэдэ, Лениний партиин нургаалда, танааршагуй хэрэгт хэлээдхэ үнн сэжэ байхагэ гэдэ тангарилагдан байна.

Агуу Ленин багшын байгуулан партиин мүхэх хэрэгт үнн байнадай гэжн уулзаала. Хэдэн үгэнийг уулзалта.

КПСС-эй Железнодорожно райкомой зориулалтыг зохиооор, шадамаркар үнэгээр гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

«Социализм ба эб найрамдалтай танааршагуй холбоотой байныг арад түмэн элээр

Нютаг нютагай номин

АЛДАРТА ОЙДО ЗОРЮУЛАН

СССР-эй байгуулагданаар 60 жэлэй ойдо зориулагдана бая номуудай выставкунууд Улаан-Удын гороской библиотекын уншагшадтай анхарал хандуула. Аха дүү союзна республикануудай амжалтанууд тухай «Эб нэгэтэ бүлгын намтар» гэжэ выставкэ хөөрэнэ. Эндэ 60 ном суглуулагданхай.

Уншагшадтай зал соо «Эрхэ сулөөт» республикануудай «Бэдршөгүй хани нүхэсхэ», гэжэ нэрлэгдэнэ выставкэ нэгдэнхэй, «Арадуудай нэгэ ниятэ бүлэ соо», «СССР-эй эб найрамдалай тулгэ», «КПСС-эй XXVI съездын шэжлэлээр» гэжэн нийтэ гаршалууд дору номууд совет арадууд түүхэ, ажаллашад тухай хөөрөнэ. Эдэ выставкунууд имгалтад, уншагшадые бэшэ, мун агитаторнууд

СОЦГОРОД ШЭНЭЛЭГДЭНЭ

ЦВРЗ-эй хүдэлмэрилэгшэдэй сонгодоной түхэл шарай нэлээд илалда хубилан, үзэхэднэ хайхан болоно. Октябрийн гадмажын хушхан бараагуудай орондо болохоодоон байрны шынэ гэрэ заводой 37 бүтэ үнн ороно түхилнэбэ.

Тинхэдэ Н. Лимоной нэрэмжэтэ гадмажада микрофон баригдана. Тэрэнэй гэрүүдэн болбосон түхэлтэй, үзэмжэ эхлэй байхын тула архитектурнууд, барилгашад эхлээт оролодон байна. Тус гадмажаар жарын бодолон тодон дахбар байгуулгууд нэцгэ түхлээр барилгалан тула нүүжэ оролдононой аригтыг дүрэнгэр хангажа басыулаа.

Агууэх Октябрийн найрамдалтай дашарамдуулагдан, эндэ эдэ хоолой коопитонгын магазин нэгдэбэ.

М. Н. ХАНГАЛОВАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ТУУХЫН МУЗЕЙДЭ

1983 оной май нарада Профсоюзна гудамжин 21-дхи байшанда, мун этнографин музейн нэгэ байшан соо Буряад оройной түүхэдэ зориулагдана зүйлнүүдыг табижа, үргэн нийтэ хүн зондо харуулаар М. Н. Хангаловай нэрэмжэтэ туухын музейн хүдэлмэрилэгшэд бэлдэжэ байна.

Эндэ табигдаха зүйлнүүдэйг тэмхэнэ зохионо, энхлэнтэй хабаатай материалнуудыг музейн хүдэлмэрилэгшэд бэлдэнэ.

Байгша ондо буряад арадай болон ортон угсаатанай түүхэ, хэлэ бэшгэ, оло заншалай болон бусад зүйлнүүдыг бэдэрэн олохо зорилготойгоор Баргананай, Улаан-Удын, Мухар-Шэбэрэй, Вэщурэй, Захаманай рабоннуудай тосхон, нуурунуудад тусхай аяншалга үнэгэрөөднэ. Хүдөө нотагуудта

З. ШЕВЦОВА

Түмэр замай Зүүн участогта Безозовый гэжэ нуурын тосхойной библиотекын жасада БАМ-ай барилгашадтай айлшаланг оройной уран зохиолшодой гар табилгатай номууд нэмээгдэнэ.

Мунөө тус библиотекта 10 мянга шахуу ном тоологдон. Эднэй оройной болон харин гүрнүүдэй классигуудай номууд, мүнөөнэй авторнуудай зохиолнууд, нотагай

ПОЛЬШОДОХИ БАЙДАЛ

ВАРШАВА. ПНР-эй Министрүүдэй Советэй засэдаин эндэ болохо, орон доторхи нийтин-политикэнь байдалыг хаража үзэхэн, тэрэндэ сэжэлтэ үгээн байгаа.

НАП агентствын мэдээсэлэнэй өнөөт, оппозиционной янусаа бэлгүүд, баруунтай дайсан харша тубууа. Польшолой байдалыг ороо түрүүригтай болгохын хэдэн гээд засэдаин дээр тэмдэглэнэ. Социализмад зорио харша хүсүнүд орон доторхи байдал найрааруулыг хүсэжэ, экономика найраа

хэнэй ойлохо гэжэ шухал угда шанартай.

Хэрбээ гурим буса байдал эмхидхэгшэдэй урдынга абуулануудууд тобилооннуудыг хэжүй наань, гурим журам сахилхын, аюулгүй байдал хангахын, ажаллашад эрхэ байдал тогтоохын тула ПНР-эй хүтэлбэрлэгшэ шухала хэмжээнүүдыг хэрхэлэ юм гэжэ мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Гурим журам тогтоохын, хуулин тэр тоодо сэргэй байдалыг уламжалан гаранан эрхүүдэй хэм хэмжээнүүдыг хангахын тула Польшын гүрэн арга боломжнууд байна.

ФРАНЦИН КОМПАРТИН ЦК-гай ПЛЕНУМ

ПАРИЖ. Франциин Компартиин Центральна Комитетэй пленум эндэ болохо, эрхэ жэлэй март нарада орон дотор мунишлалына нургалтада хабаалда тухай тогтоол баталан абаба. Эдэ нотаганууд зүйнэй үзэлтэй хушхунуудай правительствын социализм-экономическа прогрессинэ Сетото дээрнэ бэстүлэхын түлөө тэмээлэе шухала шата болохо ёһотой.

ПРЕЗИДЕНТЫЕ ХУНГАЛТЫН ДУНГУУД

АНТАНАНАРНВУ. Малайаскарта президентын хунгалтанууд болобо. Эдэ хунгалтын эдэ гүрнэй мүнөөнэй толгойлогшын тухайда хоёрдоо долоон жэлэй болзоороо хунгалдаха байна.

Хунгалтын үдэ тээ радио болон телевизинээр арад зоондо хандажа, Дилье Раширака үгэ хэлэхэдэ, Малайаскарта социализм революциин хартида, Советскэ Союзда ба бусад социализм ороноудай хани барисаанда үнн сэжэ байнааа баталаба. Социализм хадаа ороноо мүнөөнэй бүрхээлэд түбгүдлэнэ гаргалжа, тэрэнин тогтууртай найраар хүжжөө аргатай ори ганса зам болоно.

ТУРЦИДА ХУНГАЛТЫН ДУНГУУД

Хунгалтын эсэсэй үр дүнгүүд нарын үдэрнүүдтэ сонсохогодо. Тингээжэ Мадагаскартай мүнөөнэй президент гүрнэй толгойлогшын тухайда хоёрдоо долоон жэлэй болзоороо хунгалдаха байна.

ХУНГАЛТЫН ДУНГУУД

Хунгалтын үдэ тээ радио болон телевизинээр арад зоондо хандажа, Дилье Раширака үгэ хэлэхэдэ, Малайаскарта социализм революциин хартида, Советскэ Союзда ба бусад социализм ороноудай хани барисаанда үнн сэжэ байнааа баталаба. Социализм хадаа ороноо мүнөөнэй бүрхээлэд түбгүдлэнэ гаргалжа, тэрэнин тогтууртай найраар хүжжөө аргатай ори ганса зам болоно.

ТУРЦИДА ХУНГАЛТЫН ДУНГУУД

Хунгалтын эсэсэй үр дүнгүүд нарын үдэрнүүдтэ сонсохогодо. Тингээжэ Мадагаскартай мүнөөнэй президент гүрнэй толгойлогшын тухайда хоёрдоо долоон жэлэй болзоороо хунгалдаха байна.

ХУНГАЛТЫН ДУНГУУД

Хунгалтын үдэ тээ радио болон телевизинээр арад зоондо хандажа, Дилье Раширака үгэ хэлэхэдэ, Малайаскарта социализм революциин хартида, Советскэ Союзда ба бусад социализм ороноудай хани барисаанда үнн сэжэ байнааа баталаба. Социализм хадаа ороноо мүнөөнэй бүрхээлэд түбгүдлэнэ гаргалжа, тэрэнин тогтууртай найраар хүжжөө аргатай ори ганса зам болоно.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД:
ИНДЕКС: 67000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор—2-54-54, зам. редактор—2-60-91, проагадны—2-64-23, промышленность и строительство—2-61-35, сельское хозяйство и школа—2-60-21, информация—2-34-05, переводов—2-54-93, писем и селхоров—2-67-81, корректорская—2-35-95, машинное бюро—2-57-63, фотолaboratory—2-33-61, отдел объявлений—2-65-54.

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ТИПОГРАФИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА БУРЯТСКОЙ АССР
Издательство полиграфии и книжной торговли.
И-01753, Заказ № 259, Индекс: 60801

РЕДАКТОР Р. Е. ГАРНАВ